

TO TOMYANAPION

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ & ΦΕΒΡΥΟΥΑΡΙΟΣ 2009 (28-2-2009), ΤΕΥΧΟΣ 011 ΤΙΜΗ 0.01€

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ ΘΕΣΠΙΩΝ • ΈΤΟΣ 40

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ»

Ντίνα και η Ελένη Κόλλια δεν είναι πιά κοντά μας εδώ και τέσσερα χρόνια, είναι όμως στην μνήμη μας, στην καρδιά μας και στις σκέψεις μας. Κάθε φορά που πηγαίνω στην εκκλησία και το βλέμμα μου πέφτει στην θέση που κοσμούσε η Ελένη, η οποία με την παρουσία της στόλιζε κυριολεκτικά τον Ναό, είναι λίγο να πω ότι θλίβομαι. Κάθε φορά που περνώ έξω από το σπίτι τους στο χωριό στο νου μου έρχεται το χαμόγελο της Ντίνας. Και ας πέρασαν τέσσερα χρόνια, όσα και να περάσουν η Ντίνα και η Ελένη μας λείπουν, λείπουν σε όλους μας. Το ποίημα που έγραψε η συμμαθήτριά τους Παρασκευή Κόλλια, έρχεται ακριβώς να τονίσει, την ζωντανή παρουσία τους ακόμη και σήμερα.....

Δυο λουλούδια μες στο βάζο

Αυτό που θέλω μόνο να θυμίσω είναι τα λουλούδια. Πόσο όμορφα είναι...

Τοιαντάφυλλο η Ντίνα και κοινάκι η Ελένη

Ποιν απόμη τελειώσει η Άνοιξη δες , μαράθηπαν τα πάντα στην γη

Αν κοιτάξεις τον ουρανό του χωριού δυο ζευγάρια μάτια σε παρατηρούν και χαμογελούν που ξανάρθες.

Είναι πάντα εκεί.

Αν κοιτάξεις καλά, με τα μάτια κλειστά κι ανοιχτή την καρδιά θα τις δεις μες στα σύννεφα παίζουν κουφτό και ξεχνούνε την άσπλαχνη μοίρα

Μοναχά σου ζητούν αν βιεθείς στο χωιό την στιγμή που πατάς στην γενέτειοα γη μην ξεχνάς το κερί στην Ελένη και θυμίαμα στη Ντίνα.

Δυο λουλούδια διψούν για νερό

Στην μνήμη της Κωνσταντίνας και Ελένης Κόλλια

Παρασκευή Κόλλια Ιανουάριος 2009

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Την Κυριακή 5 Απριλίου 2009 και ώρα 11:30 π.μ., θα γίνουν στο χωριό μας τα αποκαλυπτήρια της προτομής, του ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΗ ΗΡΩΑ «ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ», που έπεσε στην Κύπρο το 1974. Ελάχιστο χρέος τιμής για καθένα από εμάς, να είμαστε παρόντες στην Ημέρα Μνήμης και Τιμής για τον ΗΡΩΑ «ΛΑΜΠΡΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ».

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ

«H EXTIA»

.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Apipa Monper, nas Topin

ΔΕΚΑΝΕΑΣ (ΠΖ) ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΛΕΡΟΣ Έπεσε κατά τις κολεμικές επιχειρήσεις στην Κύπρο, την 16η Αυγούστου 1974.

ПРОТКАНТН

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Απονταρίου «Η ΕΣΤΙΑ»,

> σε συνεργασία με το Δήμο Θεσπιέων, σας προσκαλεί να παραστείτε στα αποκαλυπτήρια της Προτομής του Ήρωα ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ τα οποία θα τελεσθούν στο

> **Δ.Δ. Λε**ονταρίου του Δήμου Θεοπιέων,

την **Κυριακή 5 Απριλίου 2009** και ώρα 11**.30**′ π.μ.

Η παρουσία σας θα αποτελέσει ιδιαίτερη τιμή για μας.

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ

BIBAIOOHKH

Ιδουτής: Νικόλαος Κόλλιας

ΔΩΡΕΑΝ

AEONTAPI

ΘΕΣΠΙΩΝ

Μετά τιμής Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΔΩΡΈΛΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ- ΛΕΟΝΤΆΡΙ ΘΕΣΠΙΩΝ ΙΔΡΥΤΗΣ: Νικόλαος Κόλλιας

ε χαρά μάθαμε ότι άνοιξε τις πύλες της στο χωριό μας η Δωρεάν Δανειστική Βιβλιοθήκη, που με τόσο κόπο ετοίμασε ο συγχωριανός μας κ. Νικόλαος Κόλλιας.

Η βιβλιοθήκη περιλαμβάνει ποικίλα βιβλία, ακόμα και για τον πιο απαιτητικό αναγνώστη. Ιστορικά, Λογοτεχνικά, Επιστημονικά, Εγκυκλοπαιδικά, Λεξικά, διάφορες σειρές, σύνολο 6.000 βιβλία, που μας περιμένουν να τα δούμε και να διαλέξουμε. Στεγάζεται στο πατρικό σπίτι του ιδρυτή και φιλοδοξεί να εξυπηρετήσει την ευρύτερη περιοχή.

Ας δώσουμε όμως το λόγο στον ίδιο τον ιδρυτή και Διδάκτωρ της Ιστορίας Νικόλαο Κόλλια να μας μιλήσει μέσα από το προσπέκτους της βιβλιοθήκης.

«Το διάβασμα αποτελεί μια αδήριτη αναγκαιότητα. Διευρύνει το νου του ανθρώπου. Ανοίγει νέους ορίζοντες.

Το διάβασμα λύνει τα μυστήρια του κόσμου. Μας ελευθερώνει από την άγνοια και από το σκοτάδι της αμάθειας.

Το διάβασμα είναι η τροφή του πνεύματος, τόσο απαραίτητη όσο και η τροφή για τη διατήρηση της ανάπτυξης του σώματος.

Δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος για να καλλιεργηθεί η προσωπικότητα του ανθρώπου.

Το βιβλίο είναι αναντικατάστατο.

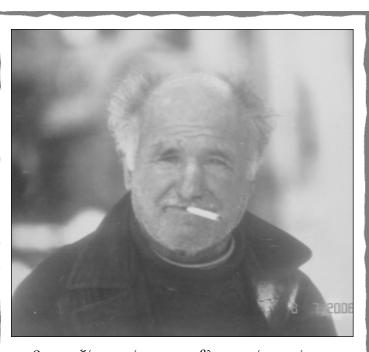
Ούτε η τηλεόραση, ούτε το κομπιούτερ είναι δυνατόν να αντικαταστήσουν το διάβασμα.

Σας περιμένουμε και ελπίζουμε να αγαπήσετε και να αξιοποιήσετε τη βιβλιοθήκη μας, η οπία άλλωστε είναι δική σας.

Η βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή στις επισκέψεις τμημάτων ή τάξεων κάθε σχολείου της περιχής, καθώς επίσης και στους γονείς.»

Ψυχή της βιβλιοθήκης τόσο κατά την δημιουργία της, όσο και στην λειτουργία της είναι η υπεύθυνη και αγαπητή σε όλους μας, Κυριακή Δ. Κόλλια.

THΛΕΦΩΝΑ: 22620 65463 ή 65611 ή 65715 ή 6973495836 Πηγή: http://leontari-thivon.blogspot.com/

Ο εικονιζόμενος ήταν μια εμβληματική μορφή της περιοχής μας. Στο άκουσμά του εμείς τα μικρά-τότε κρυβόμασταν, από φόβο, μα θέλαμε και να τον δούμε, να τον συναντήσουμε... Οι ιστορίες με πρωταγωνιστή

τον ίδιο πολλές, η πιο γνωστή αυτή με το...πάρε Παναγιωτάκη.. Δεν θα σας αποκαλύψω το όνομά του, θέλω να στίψουμε λίγο την μνήμη μας και να θυμηθούμε, ιστορίες και μνήμες που θα λειτουργήσουν σαν βάλσαμο στις δύσκολες μέρες που έρχονται.

EYXES TTPOS THN ECHMEPIAA MAS

Πέρασαν κιόλας τρία χρόνια από τότε που πρωτοκυκλοφόρησε «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ», βρισκόμαστε στον τέταρτο χρόνο και στο Τεύχος Νο 11. Η αγάπη σας που εκφράστηκε και συνεχίζει να εκφράζεται τόσο με την υλική υποστήριξη όσο και με την ηθική, μας δίνει δύναμη να προχωρήσουμε. Συγκινητικό είναι που ο κόσμος μας άνοιξε τα σεντούκια του και έβγαλε από μέσα το κουτί με τις παλιές φωτογραφίες και μας τις εμπιστεύθηκε, μια εμπιστοσύνη που θα κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας να μην την προδώσουμε. Σημαντικό είναι ο καθένας μας να καταθέσει την προσωπική του μαρτυρία για τα περασμένα αλλά και τον προβληματισμό του για τα μελλούμενα. Ο τόπος μας και το καλό του είναι ο κρίκος που μας ενώνει. Κοιτάμε πάντα μπροστά και σε ότι μας ενώνει!!!

14/4/2006

Προς τη σύνταξη του περιοδικού «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ»

Αγαπητέ Νίκο Δημητρίου

Αισθανόμεθα την ανάγκη να εκφράσουμε την ικανοποίηση και τη χαρά μας για την έκδοση της πολιτιστικής εφημερίδας «Το Πολυάνδριον». Πιστεύουμε ότι η έκδοση αυτή καλύπτει μιαν ανάγκη και επιθυμία όλων ημών των παλαιών και νεότερων κατοίκων του χωριού μας, του Λεονταρίου. Τέτοιες πολιτιστικές προσπάθειες ζωντανεύουν τις σχέσεις των συμπατριωτών μας, συγκινώντας τους παλαιότερους και συνδέοντας τους νεότερους με την κοινή μας ρίζα, που είναι η ιστορία αλλά και η σύγχρονη ζωή του χωριού μας.

Σας δηλώνουμε τη συμπαράσταση μας στο σημαντικό έργο που αρχίσατε και ευχόμεθα στο «ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ» πολλά και μεστά ύλης τεύχη.

> Με αγάπη και εκτίμηση Οι παλαιοί διδάσκαλοι του Λεονταρίου Ανδρέας Μπλατσούκας και Νίτσα Σπύρου

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ»

Αξιότιμε Κύριε Δημητρίου

«Το Πολυάνδριον» είναι μια λαμπρή περιοδική έκδοση με πλούσιο περιεχόμενο, υπέροχες φωτογραφίες,με εξαιρετική εμφάνιση, και δίκαια υπηρετεί με το καλύτερο τρόπο τους ευγενείς σκοπούς που εσείς θέσατε εκδίδοντας το, το Φεβρουάριο του 2006.

Συγχαίρω όλους τους συντελεστές της έκδοσης και εύχομαι καλή και πάντοτε ποιοτική συνέχεια και να τα εκατοστίσετε.

Με εξαιρετική εκτίμηση Γιάννης Λ. Λάμπρου

Προς την εφημερίδα, «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ»

«Συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία δημιουργίας της τοπικής εφημερίδας.

Πιο πολλά όμως συγχαρητήρια για την συγκινητική προσπάθεια να αναδειχθεί

ο ξεχασμένος ιστορικός, πολιτιστικός και αρχαιολογικός θησαυρός της προγονικής μας γης.

Πάντα έτοιμος να βοηθήσω όπως και όποτε μου ζητηθεί.»

Δρ Αλέξανδρος Κ. Παύλου

Καλλιθέα 13-1-2008

Αγαπητέ Νίκο, με πολύ χαρά έλαβα τις εφημερίδες που μου έστειλες. Ήταν όνειρο και ευχή πολλών να γίνη κάτι τέτοιο για το χωριό

Να που έγινε πραγματικότητα χάρι στο κέφι, τη ζωντάνια, την αγάπη και την ακούραστη ζωτικότητα(των νέων) της σημερινής νεολαίας του Λεονταρίου. Χάρηκα ενθουσιάστηκα και δηλώνω ότι όσο μπορέσω θα προσπαθήσω να καταβάλω κι να συνδράμω στο ωραίο, πρωτοποριακό έργο που αρχίσατε. Εύχομαι ο Θεός να σας ευλογεί και να σας ενδυναμώνει στο μεγάλο έργο που επωμισθήκατε όλοι της συ-

Καλή Χρονιά, Καλή δύναμη και μεγάλη Δημιούργικότητα.

Σας Φιλώ Τασούλα Δημητρίου-Φυσέκη Δασκάλα

Συγχαρητήρια σε όλους σας, για την αξιέπαινη προσπάθεια, που φέρνει ήδη εκπληκτικά αποτελέσματα!

Είναι φανερό, από τα πρώτα τεύχη της εφημερίδας ότι το χωριό μας, εκτός από το σημαντικό παρελθόν, που με μεγάλη προσπάθεια και ζήλο φέρνετε στο φως, έχει, χωρίς καμία αμφιβολία, αξιόλογο ΠΑΡΟΝ και ΜΕΛΛΟΝ! Συγχαρητήρια και θα είμαι όσο μπορώ δίπλα σας!

Με εκτίμηση Ηλίας Α. Πανταζής

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. η του Συλλόγου Γυναικών Λεονταρίου χαιρετίζει και συγχαίρει την προσπάθεια που γίνεται από τον κ. Ν. Δημητρίου, να πραγματοποιήσει με επιτυχία να έχει το χωριό μας τη δική του εφημερίδα, από όπου μαθαίνουμε τα νέα αλλά και παλαιότερα γεγονότα που αφορούν το χωριό μας. Δίνεται και σε εμάς η δυνατότητα μέσω της εφημερίδας αυτής να δημοσιοποιήσουμε τις δραστηριότητες του Συλλόγου μας.

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 2 ετών έκδοσης της τριμηνιαίας εφημερίδας του Λεονταρίου Θεσπιών «ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ» αισθάνομαι την ανάγκη να συγχαρώ τον εκδότη και τους συντελεστές της εφημερίδας που με προσωπικό κόστος σε χρήμα και χρόνο συντελούν μια αξιέπαινη προσπάθεια για την ανάδειξη της ιστορικής μνήμης, της πολιτιστικής παράδοσης και των τοπικών ειδήσεων της περιοχής. Εύχομαι η εφημερίδα να έχει πάντα την υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας για να συνεχίσει ανοδικά την πορεία της.

Άκης Βαγιάκος

Γειάσου Δάσκαλε, ελπίζω να είσαστε όλοι καλά. Έλαβα την εφημερίδα και χάρηκα πάρα πολύ. Πιστεύω ότι γίνεται πολύ καλή δουλειά. Να προβάλεις πάντα τα προβλήματα του χωριού. Συνέχισε την καλή

Βασίλειος Θ. Κόλλιας

KASKABEMIQTIKA

Γράφουν οι κασκαβελαίος και αταίριαστος

ξης. Σκοπός του είναι να φέρει σε επαφή και γνωρι-

μία όλους τους Λεονταρίτες, να αναπτύξει πνεύμα

αλληλοβοήθειας και συνεργασίας, να συμβάλει

στην πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού,..». Την πίτα

ευλόγησε ο ιερέας μας ΠαπαΓιάννης, ο δήμαρχός

μας κ. Χρίστος Πελώνης χαιρέτισε την εκδήλωση με

επίκαιρες αναφορές στον ξεσηκωμό των αγροτών

αλλά και τον πόλεμο στην Παλαιστίνη, επίσης το

παρόν έδωσε στην εκδήλωση και ο πολιτευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Βαγιάκος. Μετά τα εξαιρετικά εδέσματα

που προσφέρθηκαν ακολούθησε γλέντι και χορός

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΩΝ

Το Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2004 κα ώρα 8:30 μ.μ. στο Κέντρο Γέφυρα (Χαράλαμπου Κόλλια) έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα του ο Πολιτιστικός Σύλ-

λογος των Απανταχού Λεονταριτών. Η πρόεδρος κ. Παναγιούλα Μακρή, αφού μας ευχαρίστησε μας υποσχέθηκε ότι ο Σύλλογος αυτός, «...έχει μόνο ημερομηνία έναρξης και δεν θα έχει ημερομηνία λή-

ΓΙΑΝΑ ΜΗΝ ΜΑΣ ΨΑΧΝΕΤΕ

❖ ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ (και παλαιά τεύχη) μπορείτε να το βρείτε στο ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΟΠΑΠ, του χωριού μας, του Γεώργιου ΑΓΓΕΛΟΥ.

❖ Επίσης αποστέλλεται άμεσα ηλεκτρονικά αρκεί να μας το ζητήσετε στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση: kaskaveli1@yahoo.gr και ταχυδρομικά αρκεί να μας γνωρίσετε την ταχυδρομική σας διμέχρι πρωίας. ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

Εγκαίνια στο καινούργιο ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ που άνοιξε στις Πλαταιές Θηβών, πραγματοποίησε στις 31-1-2009, η πατριώτισσά μας και αριστούχος φαρμακοποιός, διδα Παναγιώτα Τρ. Χατζή. Τις ευχόμαστε καλές δουλειές.

ΓΑΜΟΣ

Πολλές - πολλές ευχές για «βίον ανέφελον», ευχόμαστε στον συμπατριώτη μας Κωνσταντίνο Π. Γκιζιώτη, που ενυμφεύθη την εκλεκτή της καρδιάς του Γεωργία Α. Ρουσσέτη, από τις Θεσπιές.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Κωνσταντίνος Β. Πετρούλιας και η Ευαγγελία Κ. Στάμου απέκτησαν ένα υγιέστατο αγοράκι. Τους ευχόμαστε να του ζήσει και νάναι καλορίζικο.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ

Χαρίκλεια Πετρούλια τ. Βασιλ. .....50 ΕΥΡΩ Κωνσταντίνος Ζαφείρης τ. Παν. ......100 ΕΥΡΩ

ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ

Δημοσιεύουμε από τα βιβλία του ΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, ένα έγγραφο που αφορά τον εκπρόσωπο του χωριού μας στην έναρξη του Αγώνα το 1821, και ένα καταχωρημένο στρατιώτη από το χωριό μας που έλαβε μέρος στον

«Θηβών Παϊσιος Επιβεβαιοί

Δια του παρόντος αποδεικτικού γράμματος δηλοποιούμεν ημείς οι υποκάτωθεν γεγραμμένοι προεστοί της Επαρχίας Θηβών, χωραΐται και χωρικοί, ότι από την σήμερον και εις το εξής έχομεν αρχιστράτηγον και διοικητήν εις το στράτευμα της Επαρχίας μας τον καπετάν κύριον Αθανάσιον Ζαρίφη, ο οποίος έχει το πληρεξούσιον του λύειν και δεσμείν εις το να παιδεύη κάθε ατακτούντα. Όθεν και δια το βέβαιον της αληθείας έγινε το παρόν αποδεικτικόν βεβαιομένον παρ' ημών και εδόθη εις χείρας του και έστω εις ένδειξιν και ασφάλειαν.

Λάμπρος Οικονόμου, Σωτήρη Μπακάλη, Χατζή -Αθανάση Μπακάλη, Γιαννάκη Νικόλα, Παπα-Κωνσταντής Ντεμπρένα, παπα-Κωνσταντής Άη-Θόδωρο, Παπα-Χριστόδουλος Κόκλα, Παπα-Θωμάς από Βάγια, Τάτζη Καπινάρης, Παναγιώτης Γκουρή, Σταμάτη Ξερονομιώτη, Μήτρο από Παραπούγγια, Χατζή-Σωτήρχος Κασνέσι, Σωτήρχο Κουτζούρη Ρημόκαστρο, Κότζιο Γιαννάκη Ζαγαρά, Κότζιο Μάρα καρδίτζα, Λουκά Κολισιάτη Μαγκλάνα, Χατζή-Θανάση Μαυρομμάτι, Νίκα Μπάσιο από Κόκκινο, Λευτέρη Κακοσιώτη από Κατζούλα, Κωνσταντή Καρβούνη Τοπολιάτη, Παναγιώτη Μακρή Κατζικαθέλη, Αναστάση Νίκα Μπάλτσα, Λουκά Πλιάκουζα Μωρόκαμπο, Γιάννη Κοκορόζη από Ντούσια, Γιαννάκη κατζίνα Μουρίκη, Γκέκα Καραγιάννη Κόκκινο

Από το βιβλίο: «θήβα και λειβαδιά χωραΐται και χωρικοί στο 21», ΓΙΩΡΓΗ Β. ΛΟΥΚΑ – ΦΑΝΟΠΟΥΛΟΎ, Τ. Α΄, ΑΘΗΝΑ 1975, σελίδα 61-62.

Α. Μ. 9010 ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ ΔΗΜΟΣ (Αρχοντίκι-Θεσπιών)

Υπηρέτησε την πατρίδα στρατιωτικώς από την αρχή του αγώνα μέχρι της διάλυσης των ατάκτων σχηματισμών και παραβρέθηκε σε διάφορες μάχες κάτω από διάφορους αρχηγούς με Μήτρο και Κώτσο Μπινιάρη στο Μεσοβούνι και Ανηφορίτη. Επίσης με Ν. Κριεζώτη στο Αλιβέρι, Κάρυστο, Στύρα, Διακόφτι κλπ. Επίσης με ν. Κριεζώτη και Β. Μαυροβουνιώτη, Γεώργιο Σκουρτανιώτη, και ιωάννη κΛίμακα στη Λειβαδιά, Αταλάντη, Αγία Ιερουσαλήμ, Σάλωνα, έπειτα στην Ελευσίνα, Χαιδάρι, Πει-

Επί Καποδίστρια στη Χιλιαρχία Χατζηπέτρου, Εκατονταρχία Ν. Κοσομούλη, έπειτα στο Ευζωνικό τάγμα του Ευθυμίου Σαραντόπουλου, στο λόχο του Γιάννη Καστίζα και κάτω από τον Δ. Υψηλάντη ως τη μάχη της Πέτρας.

Πιστοποιούν οι Γιάννης Κλίμακας, υποστράτηγος και

Αντ. Κώνστας, ταγματάρχης. Η αρμαδία Επιτροπή τον κατέταξε στις τάξεις των

Από το βιβλίο: «θήβα και λειβαδιά χωραΐται και χωρικοί στο 21», ΓΙΩΡΓΗ Β. ΛΟΥΚΑ – ΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, Τ. Β΄, ΑΘΗΝΑ 1976,

ПРОГРАММА ТЕЛЕТИХ 11.00": 11.15': Πέρας προσελεύσεως Προσκεκλημένων Αποκαλυπτήρια της Πρατομής του Ήρωα Νικολάου 11.42": Παράδοση της Σημαίας στα αδέλασα του Ήρεια Χαιρετισμός Παλατατικού Συλλόγου. Χαιρετισμός Δημάρχου Θεοπιέων. Χοιρετισμός Εκπροσώπου της Κυβερνήσεως. ισμός Εκπροσώπου της Κυπριαισής Δημοκρατίας. Οξελία από τον Υποστράτηγο ε.υ. κ. Νυόλαο Δημητρίου Απονομή τιμητικών πλακετών Κατάθεση στεφάνων. Τήρηση ενός λεπτού σιγής. Εθνικός Ύμνος. Πέρας σιλετής.

ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ

ΤΕΥΧΌΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ & ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2009 (28-2-2009) - ΕΤΟΣ 4ο -ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ ΘΕΣΠΙΩΝ - ΤΙΜΗ 0,01 ΕΥΡΩ ΙΔΡΥΤΗΣ:

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

«ΤΟ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΟΝ» ΕΔΡΑ: Καλλιστράτους 54,

ΤΚ. 15771, Ζωγράφου, τηλ. 210 7754441, 22620 65797, 6974191736. Email: kaskaveli1@yahoo.gr ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ : Νικόλαος Ι. Δημητρίου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ:

Φροσυνός Ιωάννης τ. Ηλία Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι:

Δημητρίου Νικόλαος τ.Ι, Φροσυνός Ιωάννης τ. Ηλία, Κούλα Κόλλια, Ελένη Λιούση, Πανταζής Ιωάννης, Ελένη Σπύρου, Νότα Κόλλια, Παρασκευή Κόλλια, Κώστας Ι. Ανδρίτσος,

και η Ασημίνα Δημητρίου-Παπασπύρου

Πολύτιμη ήταν η 6οήθεια που πρόσφεραν, γι' αυτό και τους ευχαριστούμε οι:

Ο ιερέας του χωριού μας Παπαγιάννης Αθανασίου, ο σεβαστός γέροντάς μας Πατήρ-Αριστοτέλης (Παπατέλιος), η γραμματέας του χωριού μας Σωτηρία Κόλλια, Θέμης Νόκας, Νικόλαος Φ. Δημητρίου, Χαράλαμπος Δ. Πετρούλιας, Θεόδωρος Αρ. Δημητρίου.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Γ. Ζώρζος Μεσολογγίου 10, τηλ. 210 3301600

H MANAFÍTCA (CIPMPÍZA)

Το ζωκλήςι της Παναγίτςας ή **C**ιρμρίζας ή **Ζ**ωοδόχου Πηγής στο Πέραμα

έσα στην μνήμη μου και τα βιώματά μου, όπως και των περισσότερων συγχωριανών μου, υπάρχει έντονα το απλό, ταπεινό και φτωχικό εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής-Παναγίτσας ή Σιρμρίζας, όπως καθιερώθηκε να λέγεται χρόνια τώρα και ως τοπωνύμιο, το οποίο βρίσκεται λίγο έξω από το χωριό. Συγκεκριμένα μετά το Χαρμάτι και ανατολικά, αν πάρουμε το μονοπάτι τότε, δρόμο σήμερα, αφού περάσουμε το «Ρέμα των βοδιών»(Προύατ ε μπούαβιτ) και το «Λιθόρεμα»(Προύατ ε γκούριτ) – εδώ αξίζει να σημειώσουμε, ότι στο Λιθόρεμα σώζεται ακόμη και σήμερα η με-

γάλη πέτρα, βράχος θα λέγαμε, η οποία έχει μια μεγάλη τούπα, μέσα από την οποία τα πολύ παλιά

Η Παναγίτσα την τελευταία φοφά που γιορτάστηκε στην παλιά εκκλη σία. Φαίνονται πίσω τα μπετά της υπό ανέγερση καινούργιας εκκλησίας αλλά και οι ρωγμές της παλιάς, κα θώς και ο σταυρός που δηλώνει το πανυγήρι. Στην φωτογραφία διακρί νονται, ο Τόλης Σπύρου και η Βούλα σύζυγος Χαράλαμπου Πετρούλια.

χούνια πέρναγαν τα μωρά που γαρίνιαζαν για να ησυχάσουν ή τα άρρωστα μωρά για να γίνουν καλά, μάλιστα όταν τα πήγαιναν, στο δρόμο, δεν μιλούσαν σε κανέναν, οι γονείς που μετέφεραν τα μωρά, όλα αυτά σύμφωνα με τις ντόπιες παραδόσεις ή καλύτερα προλήψεις και δεισιδαιμονίες- βρίσκουμε την Παναγίτσα. Πρώτα συναντούμε το κελί με τον μεγάλο πεύκο στην αυλή του και αμέσως μετά την παλιά και την καινούργια εκκλησία. Αν συνεχίσουμε το μονοπάτι θα βρούμε το «Ρέμα των Κοριτσιών»(Προύστ ε βάσιαζ), με την πηγή και δίπλα την στέρνα. Σήμερα το νερό της πηγής καταλήγει στην βρύση στην δημοσιά.

Ο τόπος είναι γεμάτος με αγοιολούλουδα και θυμάοι, πολύ θυμάοι και βέβαια τα πεύκα που φυτευτήκαν την δεκαετία του 1970 γύρω από το ναό. Η ιστορία της Παναγίτσας πρέπει να ξεκινάει γύρω στο 1870, όταν ο Κωνσταντίνος Κόλλιας, στον οποίο ανήκε και όλη η γύρω περιοχή άρχισε να κτίζει μόνος του το υπάρχον ακόμα και σήμερα ξωκλήσι. Δεν κατάφερε να το ολοκληρώσει και το έργο του συνέχισε ο γιος του Αναστάσιος Κ. Κόλλιας. Ο «Τάσος Κωτς Κόλλιας», μάλιστα έφερε μόνος του τις εικόνες που υπήρχαν στο τέμπλο και στα προσκυνητάρια, από την Χαλκίδα κουβαλώντας τις στην πλάτη και πεζοπορώντας. Αργότερα όταν γέρασε και αφού είχε πεθάνει η γυναίκα του, εκάρη μοναχός, έξησε δε εκεί μέχρι

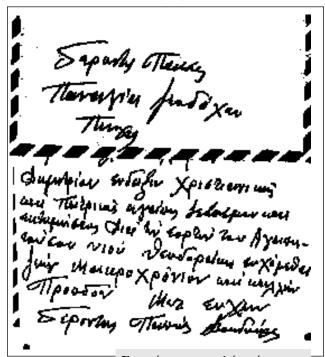
την τελευτή του βίου του και ετάφη τυλιγμένος στο παλλίον του, πίσω στο ιερό της Παναγίτσας. Πρέπει ακόμη να αναφέρουμε ότι ο «Τάσος Κωτς Κόλλιας», είχε χάσει και ένα από τα αγόρια του, το οποίο επίσης έθαψε πίσω στο ιερό της Παναγίτσας. Σαν παιδί θυμάμαι αχόμα τον τάφο ή μάλλον τους τάφους που υπήρχαν πίσω στο ιερό και τα μωβ κοίνα που φύτρωναν και τους στόλιζαν. Ο Αναστάσιος Κόλλιας ποιν πεθάνει, έδωσε ως προίχα το κτήμα, με το υπάρχον εκκλησάκι της Παναγίτσας στον γαμπρό του από την Τρίτη του κόρη Ασήμω -και από πατέρα γιαγιάς μου, της οποίας το όνομα φέρω, όπως εθιμικά και από παράδοση γινόταν- τον Αθανάσιο Νικ. Δημητοίου, διότι σε αυτόν εμπιστεύθηκε τη συνέχεια της προκοπής του αλλά και τη διατήρηση αυτής μικρής εκκλησούλας. Αργότερα ο από πατέρα παππούς μου ή μπαρμπα-Θανάσης όπως στο χωριό τον έλεγαν, για να μην γίνονται σχόλια εις βάφος του γύφω από τα' ασήμαντα και ελάχιστα χοήματα που είχε ως έσοδα το μικοό ξωκλήσι, παραχώρησε τα δικαιώματα και την όλη διαχείριση του στην ενορία της κεντρικής εκκλησίας του χωριού μας τον Προφήτη Ηλία.

Δίπλα σ' αυτό το γραφικό, ερημικό, ευλαβικό εκκλησάχι ήταν χτισμένο ένα μιχοό ασχητήριο που χρησίμευε σαν καταφύγιο φτωχών και κατατρεγμένων κατά καιοούς ατόμων, απόκληρων της ζωής, βαθειά αμαρτωλών; Που αποζητούσαν στην μοναξιά, στην αυτοτιμωρία, στην περισυλλογή και στην προσευχή την λύτρωση. Αυτό το μιαροκαμωμένο ασαητήριο, που ήταν ένα δωματιάκι πρωτόγονο με ένα μικρό προθάλαμο-αποθήκη που είχε και στέρνα, στο χώρο του οποίου γινόταν χρήση κουζίνας, πρεβατοπάμαρας, δωματίου υποδοχής παι φιλοξενίας, υποδέχτηκε και στέγασε διάφορα πρόσωπα που πα-<u>φέμειναν αλλά λίγο και άλλα πολύ και πέφασαν στην</u> μνήμη των χωρικών με τα μικρά τους ονόματα. Στην αρχή κάποιος Γερμανός ονόματι Βίλλυ. Κατόπιν κάποιος νησιώτης Αυγουστής, ο Ιωάννης μοναχός που κοιμήθηκε περίπου το 1950 και ύστερα ο Θόδωρος μοναχός που ήταν από την Λάουμνα και κοιμήθηκε γύρω στο 1970, τους δυο τελευταίους έθαψε ο πατέρας μου Ηλίας Αθ. Δημητρίου. Επίσης γύρω στα 1962 με 1963 και για λίγο διάστημα εγκαταβίωσε στο κελί και μια μοναχή με το όνομα Χουσοβαλάντη. Τελευταίος ο Γέφοντας Παναής Βουδούοης από το Αμπελοχώοι που τον φέραμε από τον Άγιο Βασίλη-Καπαφελίου, έμεινε στην Παναγίτσα πεφίπου από το 1972 μέχρι το 1980, μετά έφυγε για το μοναστήρι του Οσίου Σεραφείμ του εν Δομπούς, όπου και κοιμήθηκε λίγα χρόνια αργότερα. Θυμάμαι τον καλόγερο, όπως τον λέγαμε να χτυπά την καμπάνα κάθε μέρα την ώρα του εσπερινού και να μας δίνει το μήνυμα ότι πρέπει να σταματήσουμε την δουλειά ή να πηγαίνει με το γαϊδουράκι κάθε Σάββατο απόγευμα στην Αγία-Παρασκευή στο Αρχοντίκι και στον Άγιο-Νικόλαο στο Μπελτέκο για να ανάψει τα καντήλια. Τον καλόγερο τον αγαπούσε και τον φρόντιζε όλο το χωριό, κάθε Κυριακή δε αν το επέτρεπε ο καιρός ανέβαινε μέχρι την εκκλησία του Προφήτη Ηλία για να εκκλησιαστεί και να κοινωνήσει.

Την Παναγίτσα την γιορτάζαμε και την γιορτάζουμε μεγαλόπρεπα, την Παρασκευή μετά το Πάσχα. Οι ετοιμασίες για την γιορτή ξεκινούσαν μέρες πριν, όπου γυναίκες από το χωριό κατέβαιναν και φρόντιζαν την Παναγίτσα, καθάριζαν, άσπριζαν αλλά και στόλιζαν με αγριολούλου-

δα την σεπτή εικόνα τα Παναγίας Ζωοδόχου Πηγής. Στο πανυγήρι έρχονταν κόσμος και από τα γύρω χωριά, καθένας με την επιθυμία του από την Παναγία την Μάνα όλων μας. Όλα ήταν γιορτινά, η φύση ανθισμένη, αλλά και οι άνθρωποι που φορούσαν τα καλά τους ρούχα, τα λαμπερά, γιορτινά ρούχα της Ανάστασης. Ακόμη θυμάμαι το φτωχό καροτσάκι των μικροπωλητών, με τα ψευτοπαιχνίδια, τις καραμέλες, την σάμαλι και τα κόκκινα λαχταριστά γλειφιτζούρια. Πολλές φορές κάποιες παρέες έτρωγαν ότι είχε απομείνει από το αρνί του Πάσχα κάτω από τα κυπαρίσσια που ακόμα στέκονται ολόρθα, φυτεμένα ίσως και από τους κτήτορες της εκκλησίας, χρόνια πριν.

Το 1976 με 1978, το εχαλησιαστικό συμβούλιο με πρόεδρο τον ιερέα μας και αγαπητό σε όλους μας ΠαπαΤέλιο, που αποτελούνταν από τους Δήμο Κ. Χατζή, Αθανάσιο Ι.

Παύλου, Σταύφο Δ. Παύλου και Γεώργιο Κ. Κιούση κατασκεύαΕυχετήφιος επιστολή από τον τε λευταίο «καλόγεφο» ή Γέφοντα Παναή Βουδούφη, πφος κάτοικο του χωφιού μας.

σε νέο μεγαλόπφεπο ναό δίπλα από τον παλιό, με τφούλο και κόκκινα εμφανή τούβλα. Εργολάβος ήταν ο συγχωφιανός μας Αναστάσιος Ζαφείφης με βοηθό τον ΠαπαΚώτσιο (Κάτσιο) από τα Βάγια. Τα κεφαμίδια του νέου ναού μπήκαν, αργότερα με δωρεά του συντοπίτη μας Ευάγγελου Στ. Πετρούλια. Ο παλιός ναό που είναι μια μονόκλιτη βασιλική σήμερα είναι εγκαταλελειμμένος και καταρρέει, επίσης είναι σκαμμένος -πιθανά από αρχαιοκάπηλους ή χρυσοθήρες- στην είσοδό του, στο Άγιο Βήμα και αλλού. Προσωπικά όλες μου οι μνήμες είναι κολλημένες σε εκείνο, το μισογκρεμισμένο, το λεηλατημένο από το χρόνο και τις καιρικές συνθήκες εκκλησάκι, που όμως οι τοίχοι του ακόμα αντιστέκονται στην λήθη, και θα μείνει στην μνήμη μου, στο νου μου και στην καρδιά μου, ολοκαίνουργιο, φρεσκοβαμμένο, φωτεινό καί λαμπερό όπως τότε.....

Ασημίνα Δημητρίου-Παπασπύρου

Με αρχονταρίκι την φύση, κάτω από τις αμυγδαλιές της Παναγίτσας, αμέσως μετά την Λειτουργία στην Χάρη της, την Παρασκευή της Διακαινισήμου, στρώθηκε το γιορτινό τραπέζι. Ψητό αρνί, κρασάκι, τυρί και προπύρες, μα προπαντός κέφι και καλή διάθεση. Τότε που οι μυρωδιές των φαγητών μπλέκονταν με τα αρώματα των αγριολούλουδων της φύσης. Στο κέντρο ο ιερέας του χωριού, ο Παπατέλιος, οι Άγιοι επίτροποι και οι ομογενείς μας από την Αμερική, που πολλές φορές έρχονται με την λαχτάρα να λειτουργηθούν στα ξωκλήσια.

Διακρίνονται οι: Λουκάς Μάγγας, Γιάννο Μάγγας, Πανάγος Κόλλιας, Σοφούλα Σ. Βυλλιώτη, Μήτσος Δημητρίου, Γιάννος Σωκράτης (Πετρούλιας), Λουκάς Βενιζέλος, Σεραφείμ Βυλλιώτης, Λουκία Μάγγα, Νιάτσα Χατζή, Σοφία Μάγγα και οι μικροί Γιάννης & Τάκης Βυλλιώτη, καθώς και Γεωργία Χατζή.

ΙΕΡΕΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το μιχρό αρθράκι που ακολουθεί οφείλε - ται στην απορία που μου διατύπωσε ο φίλος Νίκος Δημητρίου, «...γιατί κάποιος ιερέα από το Ακραίφνιο ήταν θαμμένος πίσω από την εκκλησία του χωριού τους στο Λεο - ντάρι;»

Στο πίσω μέρος του ιερού της παλαιάς εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου στο Ακραίφνιο είναι θαμμένοι οι ιερείς που υπηρέτησαν και πέθαναν στο Ακραίφνιο. Αυτοί είναι κατά χρονολογική σειρά. Κορογιάννης, Καλαμάτας, Παπα-

νέστωρας, και Παπακωνσταντίνου Γεώργιος. Μεταξύ αυτών είναι και κάποιος που δεν υπηρέτησε στο χωριό μας. Το όνομά του Επαμεινώνδας Παπακωνσταντίνου. Από την έρευνα προέκυψε ότι, ο θαμμένος εκεί παπάς ήταν πατέρας του δικού μας Παπά, Γεωργίου Παπακωνσταντίνου. Η καταγωγή του Παπανώντα ήταν από την Ασωπία, και είχε παντρευτεί την Αναστασία Πετρούλια από το Κασκαβέλι. Χειροτονήθηκε παπάς στο Κασκαβέλι στο οποίο και υπηρέτησε για ορισμένα χρόνια, άγνωστο

πόσα. Μετά διορίστηκε στους Μουσταφάδες (Καλλιθέα). Ο Παπανώντας γεννημένος στη δεκαετία του 1870 έκανε μεγάλη οικογένεια,- τρία αγόρια και δύο κορίτσια-. Τα παιδιά του όμως, σιγά –σιγά έφυγαν από το χωριό και ο παπάς με την παπαδιά έμειναν μόνοι τους. Όταν πέθανε ο παπάς, η παπαδιά τον έφερε στο δικό της χωριό, το Λεοντάρι, και τον έθαψε στο πίσω μέρος εκκλησίας του Προφήτη Ηλία Λεονταρίου, όπως συνηθιζόταν τότε. Αργότερα, γύρω στο 1970 όταν η Κοινότητα Λεονταρίου θέλησε να

διαμορφώσει το χώρο γύρω από την εκκλησία, αναζήτησε τους συγγενείς του θαμμένου εκεί παπά και έμαθε ότι ο γιος του ήταν παπάς στο Ακραίφνιο, έτσι ήρθαν σε συνεννόηση και παραλήφθηκαν τα οστά. Για πολλά χρόνια τα οστά κρατήθηκαν άταφα και όταν πέθανε ο Παπαγιώργης (30 Νοεμβρίου 1981), τοποθετήθηκαν στον ίδιο τάφο και στην ταφόπλακα γράφτηκαν και τα δύο ονόματα.

Κώστας Ι. Ανδρίτσος, Εκδότης της «**ΑΚΡΑΙΦΝΙΑ**»

Μορφές του χωριού μας

ΠΑΝΑΓΟΣ Χ. ΚΟΛΛΙΑΣ 1916-2003

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Λεοντάοι Θηβών το 1916. Ήταν το τελευταίο παιδί από τα πέντε αγόρια του Χαραλάμπους και της Παναγιούλας Κόλλια. Οι γονείς του φτωχοί και συνάμα τίμιοι και αυστηροί.

Από μιχρή ηλικία κατάλαβε ότι δεν ήταν γεννημένος για τις αγροτικές εργασίες του χωριού, διότι από το δημοτικό σχολείο οι καλλιτεχνικές του αναζητήσεις τον έστρεψαν στη ζωγραφική και αργότερα στην αγιογραφία. Τετράδια λευκά ήταν οι τοίχοι του σπιτιού ή οι μάντρες για να εκδηλώσει το ταλέντο του. Φυσικά πού να τολμήσει να εκδηλώσει την επιθυμία του να γίνει ζωγράφος και από ποιον θα εύρισκε κατανόηση.

Τελειώνοντας το σχολαρχείο της εποχής, ακολούθησε τα αδέλφια του στο

επάγγελμα του τσαγκάρη, αλλά για πολύ λίγο καιρό.
Το 1940 νυμφεύεται την Πολυξένη Μαλέση από το Μαυρομμάτι Θηβών.

Από το γάμο αποκτά 4 παιδιά: τον Γεώργιο, τον Αριστείδη, την Παναγιούλα και την Αικατερίνη. Από τότε αρχίζει ο αγώνας της επιβίωσης μα και η εξωτερίκευση της μεγάλης του αγάπης για τη ζωγραφική.

Ξεκινάει με τις φωτογραφίες, τις οποίες μεγεθύνει και ρετουσάρει με μολύβι και κάρβουνο. Το αποτέλεσμα είναι πολύ ικανοποιητικό και το υπογράφει. Τέτοια πορτραίτα φωτογραφιών κοσμούν μέχρι σήμερα πολλά σπίτια του χωριού και όχι μόνο. Στη συνέχεια πολύ δειλά αλλά σταθερά αρχίζει να αγιογραφεί μελετώντας μόνος του παλαιά αντίγραφα εικόνων. Ιδιαίτερα εντυπωσιάζεται από τις εικόνες της Αναγεννήσεως του Αγίου Όρους που ως σήμερα κοσμούν το τέμπλο του Ι. Ν. Προφήτου Ηλία του χωριού. Οι πρώτες του παραγγελίες προέρχονται από συγχωριανούς του και βρίσκονται σε διάφορα εξωκλήσια.

Το 1950 το εκκλησιαστικό συμβούλιο του χωριού τού αναθέτει να αγιογραφήσει 2 μεγάλα έργα στο Ιερό Βήμα του Προφήτου Ηλία και συνεργάζεται με τον αείμνηστο καθηγητή Δημήτριο Κράτη για ένα χειμώνα.

Μεταγενέστερο έργο του είναι ο Παντοπράτορας στον τρούλο και δώρο δικό του προς την εκκλησία. Μέχρι το 1960 διεδραμάτισε πρωταρχικό ρόλο στα πολιτιστικά δρώμενα του χωριού, αφού ο ίδιος σκηνοθετούσε και ανέβαζε βουκολικά έργα με ηθοποιούς τα νέα παιδιά του χωριού. Όλες οι παραστάσεις παίζονταν στην πλατεία του χωριού.

Ο Πανάγος Κόλλιας ήταν ένας άνθρωπος δημιουργικός και φιλομαθής αφού ο ίδιος διατηρούσε βιβλιοθήκη με πολύ σημαντικά εγκυκλοπαιδικά βιβλία, που απέκτησε από το υστέρημά του.

Σαν πατέρας ήταν πολύ προστατευτικός και φίλος με τα παιδιά του. Ακόμη και σήμερα αναπολούν τα παιδιά του τις όμορφες παιδικές στιγμές ιδιαίτερα στις μεγάλες εορτές του Πάσχα, των Χριστουγέννων, των Αποκριών, στις οποίες έδινε πάντα με τις φτωχές οικονομικές του δυνάμεις, αλλά με πολύ φαντασία και μεράκι, έναν ξεχωριστό τόνο με τη διακόσμηση του σπιτιού.

Το 1960 έλαβε τη μεγάλη απόφαση να μεταχομίσει στη Θήβα. Η αγωνία για τα παιδιά του να μη μείνουν στο χωριό ήταν μεγάλη, διότι ήθελε να ζήσουν στην πόλη για να μορφωθούν και να αποκτήσουν μία καλύτερη ζωή, αλλά και ο ίδιος ήθελε να ξεφύγει από τα στενά επαγγελματικά περιθώρια του χωριού.

Τελικά ήταν ο άνθρωπος που έβαζε πάντα στόχους στη ζωή του και πάντα τους πετύχαινε, αλλά με πολύ υπομονή και επιμονή και με μεγάλη προσπάθεια χωρίς να υπάρχει βοήθεια από πουθενά. Διάλεξε ένα δύσκολο καλλιτεχνικό επάγγελμα για αυτή την εποχή, χωρίς να έχει βάσεις, και έτσι μπορώ να πω ότι όντως ήταν ένας χαρισματικός άνθρωπος.

Το 1970 ανοίγει Αγιογραφικό Εργαστήριο στο κέντρο της Θήβας, όπου γίνεται γρήγορα γνωστός λόγω του καλού επικοινωνιακού του χαρακτήρα και κερδίζει τη συμπάθεια όλων όσων τον γνωρίζουν και έτσι απλώνονται οι επαγγελματικές του δραστηριότητες και εκτός των ορίων της πόλης. Στη Βοιωτία, στην Εύβοια και στη Φθιώτιδα αρκετά έργα του κοσμούν Ιερούς Ναούς, είτε σε φορητές εικόνες, είτε σε τοιχογραφίες.

Το 1989 αποσύφεται από την ενεργό δράση και συνταξιοδοτείται αφού πλέον έχει αποκαταστήσει τα παιδιά του.

Από τις 25. 07. 2003, σε ηλικία 87 ετών, αναπαύεται για πάντα στο αγαπημένο του χωριό Λεοντάρι. Ο Πανάγος Χ. Κόλλιας που εν περιλήψει περιέγραψα ήταν ο πατέρας μου και τον ευγνωμονώ για ό,τι είμαι εγώ σήμερα.

Νότα Κόλλια, Αγιογοάφος

ZENIDEZ ZTO DIADIKTYO NOY AMOPOYN TON TONO MAZ KAI A SIZEI NA ENIZKEMBOYME

http://www.plutarcheio.gr/

Σας καλωσορίζουμε στην δικτυακή πύλη του Δήμου Χαιρώνειας, που είναι αφιερωμένη στον Πλούταρχο και στην ιστορία του τόπου μας. Είναι μια προσπάθεια σύνθετη αλλά και ενδιαφέρουσα, μια δουλειά που φιλοδοξούμε συνεχώς να αναβαθμίζεται. Για τον λόγο αυτό περιμένουμε τα σχόλια και τη συνεργασία σας.

Η περιήγησή σας στον ψηφιακό χώρο ελπίζουμε ότι θα σας δημιουργήσει την επιθυμία να επισκεφθείτε και τον φυσικό χώρο του μικρού μας Δήμου με τις σπουδαίες αρχαιότητες. Στη Χαιρώνεια, προσπαθούμε να αναδείξουμε τα μνημεία μας και μέσα από στην ανάδειξη αυτή να αποκτήσουμε πόρους για τη διάσωση, την προβολή, τη συνέχιση των ανασκαφικών και επιστημονικών εργασιών, την δημιουργία πρόσβασης για τους επισκέπτες, την απαραίτητη συντήρησή τους.

Για τους μικρούς και μεγάλους επισκέπτες της Χαιρώνειας υπάρχει το σύγχρονο ανακαινισμένο Αρχαιολογικό Μουσείο με σπουδαία εκθέματα, ο χώρος του Λέοντα που συνδυάζεται με πάρκο αναψυχής με αθλοπαιδιές και αναψυκτήριο, το Αρχαίο Θέατρο και η Ακρόπολη, το πανάρχαιο Κάστρο του Πανοπέα και το ολοκαίνουργιο Κέντρο Εικονικής Πραγματικότητας με ψηφιακή αναπαράσταση της Μάχης της Χαιρώνειας.

Σε κάθε περίπτωση είτε στον κυβερνοχώρο ή στον πραγματικό κόσμο, οι ταξιδιώτες της Χαιρώνειας είναι ευπρόσδεκτοι!

Νίκος Παπαγγελής, Δήμαρχος Χαιρώνειας

ΠΑΝΑΓΟΣ ΚΟΛΙΑΣ

Ένας χαρισματικός Λεονταρίτης

Οι αγιογραφίες που πρατούν ευλαβικά στα περιά τους οι συντοπίτες μας Σωτήρης Κόλλιας, Σωτήρης Βενιζέλος, Τάσος Σπύρου, Μιχάλης Ζωγρά σου, Αντώνης Μαπρής, Γεώργιος Ε.Κόλλιας, Ζωγράφος Μαρίνης, Λουπάς Γεωργίου, Τάσος Μαπρής και Ιωάνης Κόλλιας (σήμερα Παπαγιάννης), με προεξάρχοντα τον ιερέα του πωριού μας Παπατέλιο, είναι αγιογραφημένες από τον Πανάγο Κόλλια και τοποθετήθηκαν στο ξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής στο Αρχοντίπι, όπου και βρίσκονται μέχρι σήμερα. Εδώ εκτείθενται πρόχειρα στην πλατεία του χωριού μας, κάτω από την νότια πόρτα του Ιερού. Η ιδέα για την πρόχειρη έκθεση και η φωτογρά φηση ανήκουν στον ίδιο τον αγιογράφο και συγχωριανό μας, αείμνηστο Πανάγο Κόλλια, περίπου το 1984.

Πανάγος Κόλιας ήταν το μικρότερο παιδί μιας πολυμελούς οικογένειας. Μεγαλώσαμε στην ίδια γειτονιά. Το σπίτι μας τότε είχε μια τεράστια αυλή όπου παίζαμε όλα τα γειτονόπουλα μαζί με ένα μεγάλο τόπι που μου είχαν χαρίσει. Ήταν πάντα ο αρχηγός της παρέας, ο διαιτητής του παιχνιδιού.

Ήταν μαθητής της μητέρας μου στο Δημοτικό και του πατέρα μου στο Ελληνικό σχολείο ή σχολαρχείο, όπως το έλεγαν τότε, και πάντοτε αρίστευε. Είχε θαυμάσιο γραφικό χαρακτήρα και πλούσια λεκτική ευχέρεια, γραπτή και προφορική. Αγαπούσεκαι αφιέρωνε πολύ χρόνο στο διάβασμα και στη ζωγραφική. Μου είχε χαρίσει πολλές από τις ζωγραφιές του. Ήταν καλλιτέχνης στο είδος του. Ήθελε πολύ να προχωρήσει στις σπουδές του αλλά δεν υπήρχε οικονομική ευχέρεια. Αυτό όμως δεν τον εμπόδιζε να διαβάζει και να μαθαίνει. Πολύ συχνά δανειζόταν βιβλία από τους γονείς μου και από οπουδήποτε αλλού μπορούσε να βρει

Του άρεσε πολύ και το θέατρο. Ήθελε να ανεβάσει μια παράσταση και μου ζήτησε να γίνω η πρωταγωνίστρια. Όμως εκείνη την εποχή για μια γυναίκα, και μάλιστα στο χωριό, αυτό ήταν αδύνατο. Είχε κάποιο μυθιστόρημα το οποίο είχε διασκευάσει σε σενάριο. Καθώς ήταν αδύνατο να βρει κοπέλες νια τους γυναικείους ρόλους αναγκάστηκε να δώσει το ρόλο των κοριτσιών σε αγόρια. Αλλά και το αρχικό μυθιστόρημα που είχε επιλέξει και στο οποίο ο ίδιος είχε κάνει τη θεατρική διασκευή ήταν δύσκολο να παρουσιαστεί σα θεατρική παράσταση στο χωριό. Έτσι τελικά συμβιβάστηκε και ανέβασε τη Γκόλφω του Περεσιάδη με πρωταγωνιστή τον εαυτό του και... συνποωτανωνίστριατο Γιώργο Κατσιπόδη που αργότερα ήταν ο πρώτος φαντάρος από το χωριό μας που σκοτώθηκε στον πόλεμο του 1940.

Το έργο παίχθηκε στο καφενείο του αείμνηστου Γεωργίου Χρήστου και στέφθηκεμε μεγάλη επιτυχία.

Αργότερα πήγε να υπηρετήσει τη θητεία του και τότε μάθαμε ότι φυλακίστηκε για τα φρονήματα του. Ακόμα όμως και μέσα στη τη φυλακή συνέχισε να ζωγραφίζει και να διαβάζει. Τότε η μητέρα μου, Σοφία Σπύρου, του δώρισε αρκετά

αξιόλογα βιβλίαγια τις ατελείωτες ώρες της φυλακής τα οποία εκείνος όταν βγήκεχάρισε στους άλλα φυλακισμένους συντρόφους του.

Με το πέρασμα του καιρού φτιάξαμε όλοι τις οικογένειες μας. Έτσι κι εκείνος παντρεύτηκε μια καλή κοπέλα από το Μαυρομάτι και απέκτησαν τέσσερα παιδιά. Τότε κι εγώ με τον άνδρα μου, Ανδρέα Μπλατσούκα, είμαστε πια διορισμένοι δάσκαλοι στο σχολείο του χωριού μας. Αυτή τη μεταπολεμική εποχή άρχισαν τα ωραιότερα. Τρεις οικογένειες, η δική μας, του Πανάγου και της συναδέλφου Ανδρομάχης Σμυρνιώτου, γίναμε μια καλή παρέα. Μαζευόμαστε με τη σειρά σε ένα από τα σπίτια μας και περνούσαμε υπέροχες βραδιές με τραγούδια, χορούς (πάντα τοπικούς) και πολλά πνευματικά παιχνίδια. Τότε ήταν που έμαθα σκάκι με τις οδηγίες του Πανάγου και με το σκάκι του. Ο Πανάγος εξασκούσε πια επίσημα και με μεράκι σαν επάγγελμα τη ζωγραφική, και κυρίως την αγιογραφία. Όμως δε θα ασχοληθώ εδώ με αυτά που άλλωστε είναι γνωστά. Εμένα με απασχολεί ο άνθρωπος Πανάγος, η ζωή του, ο χαρακτήρας του, όπως εγώ και όλη η παρέα μας τον γνωρίσαμε και ζήσαμε μαζί τα ωραιότερα χρόνιαμας.

Ο καιρός όμως περνούσε. Κάποια στιγμή, φύγαμε όλοι μας από το χωριό. Ο Πανάγος εγκαταστάθηκε στη Θήβα. Εμείς και η Ανδρομάχη στην Αθήνα. Έτσι χωριστήκαμε. Κάπου-κάπου βρισκόμαστε τυχαία στο χωριό και τα λέγαμε, για μας, για τα παιδιά μας και την προκοπή τους.

Ο Πανάγος αγαπούσε και υποστήριζε όλα του τα παιδιά. Καμάρωνε όμως ιδιαίτερα για το δεύτερο γιό του, τον Αριστείδη, μαθητή μας όταν είμαστε στο χωριό. Ο Αριστείδης ήταν δικηγόρος και συγγραφέας με αναγνωρισμένο έργο. Δυστυχώς όμως έφυγε νωρίς από τούτο τον κόσμο. Ο Πανάγος δεν ξεπέρασε ποτέ αυτή τη συμφορά. Όταν τον πήρα τηλέφωνο για να τον συλλυπηθώ δεν μπορούσα πια να καταλάβω τι μου έλεγε. Πέθανε λίγο καιρό αργότερα καθώς και η γινοίκα του

Εμείς όμως που ζήσαμε μαζί του τα καλύτερα μας χρόνια θα τον θυμόμαστε πάντα.

ελένη Σπύρου-Μπλατσούκα 3/3/2009